

Handläggare
Cecilia Werge
Telefon: 08-50810021

Till
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
21 september 2023

Remiss om kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen

Yttrande över remiss av motion KS 2023/686

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en motion skriven av Thomas Wihlman (C) angående kompetensförsörjning inom äldreomsorgen på remiss till Norra innerstadens stadsdelsnämnd. I motionen framförs behov av åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. I motionen föreslås olika insatser som exempelvis studieförberedande kurser, fördjupad undersökning av hinder för vidare studier, språkundervisning på arbetstid samt olika former av validering av medarbetarnas kunskaper.

Förvaltningen delar motionens beskrivning av behov av många och flexibla åtgärder för att säkra att redan anställda stannar kvar inom äldreomsorgen och för att fler ska utbilda sig inom yrkesområdet. Staden har idag en rad satsningar inom området där förvaltningen deltar. Förvaltningen bedömer att eventuella ytterligare åtgärder behöver föregås av en fördjupad undersökning av bakomliggande orsaker och en kartläggning av redan pågående satsningar för att skapa så träffsäkra och effektiva insatser som möjligt.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en motion skriven av Thomas Wihlman (C) om kompetensförsörjning inom äldreomsorgen på remiss från kommunstyrelsen.

Ärendet

I motionen beskrivs behov av många och flexibla åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Det avser både att säkra att redan anställda stannar kvar inom äldreomsorgen och att fler lockas och ges goda förutsättningar att utbilda sig inom yrkesområdet. Det framhålls att äldreförvaltningens arbete med kompetensinventering med koppling till lönesystemet bör fortsätta och vidareutvecklas. Motionen föreslår också att arbetsmarknadsnämnden, AMN, ska ta fram studieförberedande kurser, till exempel i datakunskap och studieteknik, för att stärka enskildas förutsättningar till studier.

AMN föreslås även att tillsammans med äldrenämnden, ÄN, djupare undersöka hindren för vidare studier samt även tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en metod för validering av kunskaper i syfte att korta utbildningstiden för dem som har lång erfarenhet av omsorgen. Äldrenämnden föreslås också ta fram en modell för enhetschefers medarbetarsamtal som innehåller validering av yrkeskunskaper, inklusive så kallad tyst kunskap som till exempel hur personen möter och har kontakter med anhöriga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen och HR avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionens beskrivning av behov av många och flexibla åtgärder för att säkra att redan anställda stannar kvar inom äldreomsorgen och för att fler ska utbilda sig inom yrkesområdet.

Det är idag stor konkurrens om utbildade undersköterskor. Förvaltningen upplever att det generellt är lättare att rekrytera undersköterskor till vård- och omsorgsboenden än till hemtjänsten. Orsaken bedöms vara att många utbildade undersköterskor vill arbeta med hälso- och sjukvårdsuppgifter och eftersom Stockholms län inte har kommunaliserad hemsjukvård är det Region Stockholm som ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser för personer med hemtjänst inom länet.

Förvaltningen deltar i de kompetensutvecklingsåtgärder som anordnas av äldreförvaltningen. Bland annat för att vidareutbilda tillsvidareanställda medarbetare som idag inte når upp till utbildningskraven för den skyddade yrkestiteln undersköterska samt för språkstöd. Språkstödet har hög prioritet och förvaltningen har tilldelats kompetensutvecklingsmedel för detta under 2023. Förvaltningen vill framföra önskemål om att det även framöver ska vara möjligt

att få ta del av särskilda medel för att kompensera verksamheternas kostnader för språkstöd.

I augusti genomförde förvaltningen en workshop kring stadens förslag till kompetensstege för undersköterskor. Modellen beskriver fyra steg av formell och klinisk kompetens avseende definierade områden. Under hösten förväntas staden fatta beslut om modellen.

Förvaltningen bedömer att motionens förslag om studieförberedande kurser kan vara ett sätt att stärka enskildas förutsättningar till utbildning. Förvaltningen vill dock betona vikten av att kurser, och andra åtgärder, behöver föregås av en fördjupad undersökning av bakomliggande orsaker och en kartläggning av redan pågående satsningar för att skapa så träffsäkra och effektiva insatser som möjligt.

Stadens modell för medarbetarsamtal beskriver att chefen ska följa upp medarbetarnas kunskaper som grund för en individuell kompetensutvecklingsplan. Förvaltningen bedömer inte att det vid medarbetarsamtalet går att validera medarbetares så kallade tysta kunskap. Förvaltningen anser att den typen av kunskap bäst stäms av i praktiska situationer och sammanhang, på arbetsplatsen eller vid ett kliniskt träningscentrum.

För att ge medarbetare möjlighet att utveckla, träna och fördjupa sina kunskaper och sitt praktiska handlag samverkar förvaltningen med Enskede-Årsta-Vantörs kliniska träningscentrum. Medarbetare från vård- och omsorgsboende har besökt centret för att träna kontroll av vitala parametrar som blodtryck och puls och medarbetare från hemtjänst har utbildats i praktisk matlagning och livsmedelshygien under ledning av dietist. Förvaltningen ser ett mycket stort värde i utbildning och träning i en vårdpedagogisk miljö och planerar att etablera ett eget kliniskt träningscentrum, Metodikum, på Väderkvarens vård- och omsorgsboende.

När det gäller validering av kunskaper bedömer förvaltningen att det bör göras av utbildningsanordnare och gentemot gymnasiepoäng för att säkra att kunskaperna motsvarar utbildningskraven, särskilt nu när undersköterska är en skyddad yrkestitel.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens stadsdelsförvaltning

Gosia Holmberg
Avdelningschef
Norra innerstadens stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2023-09-04
Gosia Holmberg, Avdelningschef	2023-09-04